

Of Palimpsests and Erasure

Introduction

A palimpsest is "a parchment or other writing surface on which the original text has been erased or partially erased and then overwritten by another; a manuscript in which writing has been written over an earlier (erased) script." In other words, a palimpsest is a 'multi-layered sheet'. In the Middle Ages, these documents were made from parchment, which was then recycled because of scarcity. The recycling process used chemicals to erase the existing text, and the new text was then printed on. However, over time, traces of the ancient writing returned, leading to the creation of a palimpsest. A cumulative palimpsest, rather than a story of origin or evolution, traces the wiping out of different cultures. It is also often compared to the human brain and to memory. Thomas de Quincey writes in a similar vein about the human brain: What else than a natural and mighty palimpsest is the human brain? [...] Everlasting layers of ideas, images and feelings, have fallen upon your brain softly as light. Each succession has seemed to bury all that went before. And yet in reality not one has been extinguished. [...] They are not dead but sleeping [...] there is none of passion or disease that can scorch away these immortal impulses.

Historical context

Maria Sybilla Merian

In June 1699, at the age of 52 and separated from her husband, Merian Sybilla traveled from Amsterdam with her 21-year-old daughter Dorothea as a research assistant to Suriname. Her sketched studies of the developmental cycles of various species and insects and plants would eventually appear in *Metamorphosis Insectorum Surinamensium* in 1705. Less well known is Merian's status as a slave owner. To carry out her studies of Plants and Insects, she was completely dependent on enslaved original female inhabitants of Suriname and African women. Merian's popular depictions sidestep the politics of sexual reproduction under colonialism and slavery and ignore the context in which Merian undertook her research. Instead, Merian is positioned as a strong independent woman, a sublime female scientist who, admittedly, has produced beautifully illustrated books, and thereby gains the right of contemporary scientists to take a neutral stance.

As a starting point for *Of Palimpsests and Erasures* I have chosen images from the original edition of *Metamorphosis Insectorum Surinamensium*, which has been digitized by the

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek
Göttingen.

Through the chosen images I show a complex story of oppression, exploitation and migration in multiple layers. The images in the original book appear to be printed recto verso*. The original colored drawing shines through on the back of the paper like a blind embossing. It is this twilight, this vague image that caught my attention and that I saw as a metaphor for the black women and women of color who have been "dissolved" in history, as it were. Their names are unknown while Maria would not have been able to realize much of her work without their knowledge and cooperation. I have incorporated images of women into these pages creating a visual manifestation of a palimpsest. Emerging from the past, they form an image made up of many layers that react to each other without one of them being able to dominate the rest. The layers are like a galaxy of meanings. The bodies of the women 'disrupt', as it were, a dominant history and thereby at the same time claim a place in a history that has actively wiped them out or *Erased*. When the viewer views the works from a one-sided hierarchical perspective, the work will not unfold.

I 'disturbed' the colored images by coloring them predominantly in monochrome to take away their sweetness. And to show that the system that Mary was a part of was a system of inequality, violence, exploitation and oppression. The colors red, yellow, black and white symbolize the colors of the different peoples. Green and blue symbolize the Earth and water, which we all need to be able to live and to which every person is entitled.

**Recto is the front side and verso is the back side of a (written or printed) sheet of paper, papyrus or parchment. This is used, for example, when describing old manuscripts or banknotes.*

Patricia Kaersenhout, August 2021

Originele Nederlandse tekst:

Inleiding

Een palimpsest is "een perkament of ander schrijffoppervlak waarop de originele tekst is uitgewist of gedeeltelijk is gewist en vervolgens is overschreven door een andere; een manuscript waarin geschreven is over een eerder (uitgewist) schrift." Met andere woorden, een palimpsest is een 'meerlagige plaat'. In de Middeleeuwen werden deze documenten gemaakt van perkament, dat vervolgens werd gerecycled vanwege schaarste. Bij het recyclingproces werden chemische middelen gebruikt om de bestaande tekst te wissen; de nieuwe tekst werd vervolgens op het schone vel gelegd. Na verloop van tijd kwamen echter de sporen van het oude schrift terug, wat leidde tot de creatie van een palimpsest. Een cumulatieve palimpsest traceert in plaats van een verhaal van oorsprong of evolutie het wegvagen van verschillende culturen. De palimpsest wordt ook vaak vergeleken met het menselijk brein en met het geheugen. Thomas de Quincey schrijft in dezelfde geest ook over het menselijk brein: *What else than a natural and mighty palimpsest is the human brain? [...] Everlasting layers of ideas, images and feelings, have fallen upon your brain softly as light. Each succession has seemed to bury all that went before. And yet in reality not one has been extinguished. [...] They are not dead but sleeping [...] there is none of passion or disease that can scorch away these immortal impulses.*

Historische context

Maria Sybilla Merian

In juni 1699, op 52-jarige leeftijd en gescheiden van haar man, reisde Merian Sybilla vanuit Amsterdam met haar 21-jarige dochter Dorothea als onderzoeksassistent naar Suriname. Haar getekende studies van de ontwikkelingscycli van verschillende soorten en insecten en planten zou uiteindelijk in 1705 verschijnen, in *Metamorphosis Insectorum Surinamensium*.

Minder bekend is Merians status als slavenhouder. Voor het uitvoeren van haar studie van Planten en insecten was zij volledig afhankelijk van tot slaaf gemaakte oorspronkelijke vrouwelijke bewoners van Suriname en Afrikaanse vrouwen. De populaire afbeeldingen van Merian omzeilen de politiek van seksuele reproductie onder kolonialisme en slavernij en negeren de context waarin Merian haar onderzoek ondernam. In plaats daarvan wordt Merian gepositioneerd als een sterke onafhankelijke vrouw, een subliem vrouwelijke wetenschapper

die weliswaar prachtig geïllustreerde boeken heeft gemaakt en daardoor het recht krijgt van hedendaagse wetenschappers om een neutrale positie in te nemen.

Als uitgangspunt voor *Of Palimpsests and Erasures* heb ik afbeeldingen gekozen uit de oorspronkelijke uitgave van *Metamorphosis Insectorum Surinamensium*, welke is gedigitaliseerd door de Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen.

Via de gekozen afbeeldingen laat ik een complex verhaal van onderdrukking, uitbuiting en migratie zien in meerdere lagen. De afbeeldingen in het oorspronkelijk boek lijken recto verso* gedrukt. De oorspronkelijke ingekleurde tekening schemert als een blinddruk door op de achterkant van het papier. Het is deze schemering, deze vage afbeelding die mijn aandacht trok en die ik als een metafoor zag voor de zwarte vrouwen en vrouwen van kleur die als het ware zijn 'opgelost' in de geschiedenis. Hun namen zijn onbekend terwijl Maria veel van haar werk niet had kunnen realiseren zonder hun kennis en medewerking. Ik heb afbeeldingen van vrouwen verwerkt op deze pagina's waardoor er een visuele manifestatie ontstaat van een palimpsest. Ze doemen op uit het verleden en vormen daarmee een beeld bestaande uit vele lagen die op elkaar reageren zonder dat een van hen de rest kan domineren. De lagen zijn als een melkwegstelsel van betekenissen. De lichamen van de vrouwen 'verstoren' als het ware een dominante geschiedenis en claimen daardoor tegelijk een plek in een geschiedenis die hun actief heeft weggevaagd c.q. *Erased*. Wanneer de beschouwer de werken bekijkt vanuit een eenzijdig hiërarchisch perspectief, zal het werk zich niet ontvouwen.

De ingekleurde afbeeldingen heb ik 'verstoord' door ze overwegend monochroom in te kleuren om de liefelijkheid ervan weg te nemen. En om te laten zien dat het systeem waar Maria deel vanuit maakte, een systeem van ongelijkheid, geweld, uitbuiting en onderdrukking was. De kleuren rood, geel, zwart en wit staan symbool voor de kleuren van de verschillende volken. Groen en blauw staan symbool voor de Aarde en het water, wat we allemaal nodig hebben om te kunnen leven en waar elk mens recht op heeft.

***Recto** is de voorzijde en **verso** is de achterzijde van een (beschreven of bedrukt) blad papier, papyrus of perkament. Dit wordt bijvoorbeeld gebruikt bij de beschrijving van oude handschriften of bankbiljetten.